

Maurice Bardèche

Autor: FeFe

(pokračování článku „Abychom vlekli loď lichvářů“)

Mít při vzdělávání lidí vstřícné a vlídné způsoby, projevovat shovívavost k pošetilým, bouřícím se proti rozumu: to je mužná síla Jižního větru. A je to síla oživující moudré.

Sestavit si zbroj ze železných plátů a lůžko z kůže divých šelem, s odstupem přemítat o blížící se smrti: to je mužná síla Severního větru. A je to síla oživující udatné.

Čung-jung, *Pojednání o příkladném chování mudrce*

Jak tedy znovu muže naučit vkusu a úctě k mužné jakosti, jak navrátit život a duše k přirozenému běhu věcí?

Bardèche odkazuje na dva mýty, dva hrdinské symboly, které je třeba – zejména v sobě – uchovávat jakožto protijed na slabost vůle, skleslost a rezignaci: na Spartu a Jižany. „To, čemu říkám Sparta, je vlast, kde jsou muži váženi na základě svých mužných kvalit, stavěných nad všechny ostatní. Ti, komu říkám Jižani, jsou muži, usilující žít podle ‚přirozenosti věcí‘ a snažící se je uvádět na pravou míru toliko zdvořilostí a šlechetností.“

Spartská etika se svým kultem odvahy a mužnosti často bývala spojována jen s příklady tvrdosti a [kulturní] vyprahlosti, jak nám ale vypráví Plútarchos, spartská každodennost zahrnovala i hru, živý smysl pro hudbu, schopnost dojmout se při poslechu sboru z tragédie Élektřiny. Pravidlo odvahy bylo bezesporu jasné:

„Odvaha udělovala přístup k aristokracii a když ji někdo neměl, byl z aristokracie vyloučen. Obci vládla kasta válečníků, žádný jiný hlas neměl právo být slyšen. Byla to kasta sama nesoucí břímě obrany země a nesla jej po celý život. Avšak ti ostatní, službou této kasty chránění, se necítili jako cizí. U nich byla odvaha odměňována a kdokoli prokázal, že vládne ctnostmi bojovníka, sdílel i jeho výsady.“

Co Spartu definuje, nejsou, jak se přechozí míní, „kasárna“, nýbrž pohrdání falešnými dobry.

Pěstění odhodlanosti, udatnosti a síly je důsledkem etiky, obrazu života. Sparta je především zvláštní světonázor, zvláštní vidění člověka.

„Právě proto, že vychází z vrozených norem spartské etnické povahy, předpokládajících zhnusení či přinejmenším hluboké pohrdání běžnou morálkou, sahá spartská ‚ne-lidská‘ etika dále, mnohem dále, než se myslívá. Kdo svůj kodex bytí a jednání zakládá na cti, neuznává jemu cizí pravidla. Právní vymezení pro něho platí málo, což znamená, že (souhlasný či nesouhlasný) soud o jeho chování – ať už se nazývá zákonné či nezákonné – od toho, kdo nemá tu privilej být takovému muži roven, nemá váhu.“

Takový je Spartán proto, že je s to zasáhnout v okamžiku nebezpečí a prvotním smyslem jeho existence je uchránit a uchovat podstatu toho, co nám leží na srdci: pěstění a řádná péče o „sazenici“ – muže. A Jižanství, usilující ve svých rozličných historických uskutečněních o upevnění této podstaty, se vždy zakládalo na uznání nerovnosti lidí. Neboť složkami rovnováhy a pospolitosti, smíru a soudržnosti jsou výsady vyplývající ze spartské etiky (a nikoli z peněžní demokracie).

„Jižani: tímto jménem označuji všechny ty, kdož v určitém okamžiku pocítí hluboký rozpor mezi způsobem života a rozhodováním o životě, jenž od nich vyžaduje ideologie, jejich vlastní založení, instinkt, jejich uzpůsobení existenčnímu stylu, jenž jediný pokládají za souladný s přirozeností věcí. Jsou to ti, kdož nekapitulují před smyslem dějin, ti, kteří si jej nevsugerovávají a žádný jejich jeden jediný smysl ani neuznávají.“

Tudíž Sparta jako idea, již je třeba uchovávat v nás samých, kontempletovat a podle možností alespoň vycítovat na pozadí našich existencí a záležitostí. Způsob žití, přístup k životu. Taková forma sama o sobě značí krásu. ‚Náš‘ Spartán je pohroužen v sebe, aniž by v tom nacházel uspokojení, spjat s Ideou, nikoli s ostatními lidmi, a když, tak pouze v tom, co s ním již sdílí. Nikoho nehodlá přesvědčovat, nanejvýš vést, usměrnit k ideji, k mužným jakostem jako jsou: o d v a h a, k á z e ň, o b ě t a v á o d d a n o s t, č e s t n o s t.

Spartán, stejně jako Jižan, se nepodvoluje smyslu dějin. Je hostitelem idejí, nikoli mínění. Má rovná záda, neshrbená nad účetními knihami a „intelektuální“ kulturou. Ví, že meč utne jakékoli pouto a že muž je cosi hodně odlišného od nějaké žalostné figury pracanta a podnikatele; odmítá všechny činnosti, v nichž se projevuje lidská průměrnost, včetně těch, provázených „úspěchem“.

„Potírat sílu peněz znamená nahradit peníze mocí.“ Až nás mužné kvality, značící moc, usměrní [...] každý na svém niterném fóru bude zodpovídat sám za sebe. Ty,

kdož nechtějí žít, nelze přinutit, aby se obrátili tváří k slunci. Ti ostatní tak ale učiní, aby si o sobě mohli říci, že byli muži!“

*

Na závěr glosa k doplnění názvu italským vydavatelem: *Fascisti si nasce* („Fašisté se rodí“). Bardèche se, bez jakéhokoli provokativního záměru, hrdě označoval za „fašistického spisovatele“ a tvrdil, že „fašismus není doktrína, nýbrž temná a archaická vůle vepsaná do naší krve, do naší duše“.

Fašistou se člověk nestává, ale rodí

Ti, kteří už si „velké odmítnutí“ buržoazního světa vzali za své, by se neměli starat o to, že vládnoucí buržoazně-pokroková ideologie, prostoupená **antifašistickou** obsesí, implantovala masám hanlivý a negativní význam tohoto pojmu, když jej naroubovala na nepřesnou, zkreslenou představu zpučnosti, násilí a diktátorského autoritářství. V roce 1945 antifašisti s jejich intelektuální suitou Evropu zradili a – doslova – vydali nepříteli. A ti, kdo nás zradí, nám svou vlastní zradu nikdy neodpustí.

Historické fašismy, zrozené z nejesenciálnějšího a archaického sémě aristokratické mytologie,

z války (tj. první světové) a vpádu mas na jeviště dějin, ocitnuvší se bez přílišné normotvorné péče v ideologické jednotě, v zoufalé snaze čelit úpadku */decadenza/* vysledovaly a rozpoznaly historickou fyziognomii tisíciletých evropských kořenů. Fašista, adept na Spartána, je – jako takový – duševně stále ve válečné pohotovosti.

Hrdé přijetí nálepky „fašista“ nesmí vést k honbě za ideologickými pravdami nebo nostalgickými iluzemi o vzdálené minulosti, nýbrž ke ztotožnění ve způsobu bytí, ve vidění světa a života, stavícímu se proti rozkladu a ničení lidských kvalit. Má tyto lidské kvality – plnou zodpovědnost za své skutky, nikdy si nestěžovat na tíhu života, povinnost kázně, neústupnost vůči sobě, pěstění síly, úcta k danému slovu – vzkřítit, v prvé řadě v něm samém.

Být fašistou v tomto smyslu je vrozenou predispozicí, darem zrození, darem přírody, za nějž je třeba být vděčný.

Franco Freda, rebel – jako Bardèche – ne na jednu sezónu, ale celou svou existencí, proto v názvu knihy odkazuje na jedno varování hrdého antifašisty, partyzánského kněze Bianchia Bandinelliho, jenž si do svého deníku zapsal:

„Zpověď, a tudíž pokání, od fašistů nelze očekávat. Fašisty se lidé nestávají, nýbrž rodí.”

Poznámka Délského:

Je jediný (metahistorický) Fašismus, avšak řada (historických) fašismů. Maurice Bardèche tak psal o „neznámých fašismech” (*I fascismi sconosciuti*), Mariano Ambri z opačné pozice o těch – údajně – „falešných” (*I falsi fascismi*), Luciano Lanna a Filippo Rossi dokonce o „imaginárních” (*Fascisti immaginari*), když tvrdí, že „pováleční fašisti vlastně nikdy neexistovali, jen desetitisíce lidí, věřících, že fašisty jsou – každý svým způsobem”.

Ten Bardècheův byl především fašismem jeho mládí, fašismem *l'équipe* (týmu) listu *Je suis partout* (Všudybyl), s mentalitou Brasillachova „gangu” (jak říkával sám básník s narážkou na gangsterskou módu vzešlou z prohibice), jenž za rozkládající se francouzské Třetí republiky stál „proti všem” (tj. úžasně zkorumpovaným liberálům a demokratům, komunistům řízeným Kominternou i stále levějším klerikálům) a za války tvrdě pranýřoval konzervativní Vichy. Politicko-historicky má blízko k fašismu Italské sociální republiky, bojujícímu rovněž „proti všem”, snadno jej lze nalézt v Mohlerově eseji o „fašistickém stylu” (*Der faschistische Stil*) a ve zkratce jej dobře vystihuje text písničky „Il mio fascismo” od skupiny DDT, kde se mj. zpívá:

„Můj fašismus není ten buržoazní [...], imperialistický [...] můj fašismus je ten z devatevátého roku, co se pak vrátil ve třiačtyřicátém se Sociální republikou, proti

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

Angličanům, králi, Rusům a Američanům [...], můj fašismus je ten, hodlající bojovat proti mafiánům a vykořisťovatelům i proti konformistům, co vždycky jdou s vítězi [...], fašismus těch nemnoha mladých, co válčili proti celému světu a milovali černou vlajku s bílým křížem uprostřed, jenže s křížem zvláštním, stačí mi vidět jej na zdi, abych začal snít, snít o Hobitích táborech [...] těch, kdo hledali třetí cestu...”

Oba příspěvky od šifry “FeFe” se každopádně mohou stát dobrým podnětem k návratu k četbě řady našich starších i novějších publikací, zejména však **Bennova Dórského světa**, Fredova *Rozmetání systému*, ale i Ferriho *Chaosu*. A také k poslechu CD *Písně pro Jana a Prahu: za Evropu!*